ان الحسن بن علی علیهما السلام کان اذا قام فی صلاته ترتعد فرائصه بین یدی ربه عز و جل

امام حسن (ع) وقتی به نماز می‌ایستاد، بدنش در مقابل عظمت و کبریائی پروردگار متعال می لرزید.

کوتاه نوشت

باغ سیب

الهه ارجمندی| دست کشید روی دستان مرتضی، خسته و چروک شده بود. خواست حساب کند چند بهار از عمرش گذشته، اما نتوانست. آن‌قدر یادش می‌آمد که زمستان سردی بود، حدود ۳۰ سال قبل، شاید هم بیشتر. تنها نوه‌اش بود. پسرش که اولین بار راهی جبهه شد مرتضی تازه به‌دنیا آمده بود. چقدر شبیه پدرش بود. حالا فقط صدای پرمهر و خسته مرتضی را می‌شنید:

-«آقاجان سیب‌ها را که چیدیم، با صاب باغ حساب می‌کنم میریم مشهد... ان‌شاالله».

دل پیرمرد گرم شد. آهی کشید. صدای مرتضی را خوب می‌شناخت. می‌دانست مثل همیشه محکم نیست. فهمیده بود بابت دوا و دکتر زنش جلوتر با صاحب باغ حساب کرده و دیگر پولی برایش نمی‌ماند، پیر شده بود، چشمانش هم درست نمی‌دید اما خوب متوجه اطرافش بود و حال اطرافیانش را می‌فهمید، اما باز هم چه‌خوب که نوه‌اش دوست داشت دل پدربزرگ پیرش را شاد کند.

آهی کشید و باز دلش برای دختر بیچاره سوخت... آمنه و مرتضی عاشق بچه بودند اما...

از دلش گذشت و زیر لب گفت: «یا امام غریب، جان جوادت بچه‌هایم را به آرزویشان برسان و دامن آمنه را سبز کن».

پیرمرد «یا علی» گفت و با تکیه به عصایش ایستاد، عصا را تکانی داد و انگار با آن، جهت قبله و سمت مشهدالرضا(ع) را پیدا کرد:

-«یا امام رضا(ع) دعایمان کن... زائرت شویم».

همان جا سلامی داد و ایستاده امین‌الله را که از برکرده بود، زمزمه کرد. باز مثل هر روز از کنار درختان سیب گذشت. برای آن‌ها آواز خواند. با دست بر برگ‌های آن‌ها کشید و شاخه‌های خشکیده را جدا کرد. مثل تمامی این سال‌ها که خودش به این باغ رسیدگی می‌کرد و تا همین چندسال پیش، آن را به تنهایی سرپا نگه داشته بود. باز صدای پسر شهیدش را شنید.

-«آقاجان! آقاجان! امسال دیگه زائر حضرت میشی... ما رو هم دعا کن...».

به سمت صدا چرخید و انگار صورتش پر از نور شد. حس سبکی کرد. شاید میان خیال پسرش که گهگاه در بیداری هم به سراغش می‌آمد گم شده بود. لحظه‌ای بیشتر طول نکشید. دوباره به باغ برگشت و از دور صدای مرتضی را شنید. برای ناهار صدایش می‌کرد. ساعت آب آن‌ها تمام بود و درخت‌ها آبیاری شده بودند. حالا وقت آن بود گوشه‌ای در سایه درختی بنشینند و نان و کبابی که آمنه آماده کرده بود، بخورند.

پیرمرد برگشت سمت صدای مرتضی، او را نشاند کنار خودش. پیشانی‌اش را بوسید و باز دست کشید روی صورتش... و صورت پسر شهیدش را مجسم کرد. مرتضی پنج سال بیشتر نداشت که خبر شهادت پدرش را آوردند. عروسش را خودش به اصرار شوهر داد تا پر بکشد و برود. می‌گفت نمی‌خواهد جوانی دختر حرام شود و به پای پسرش بماند. دیگر او مانده بود و نوه‌اش. او را به عشق این بزرگ کرد تا کنار او جان گرفتن دوباره پسرش را ببیند.

نخواست دل مرتضی را بشکند. گفت: «مرتضی جان، آقا بطلبه همه با هم راهی مشهدش می‌شیم... ان‌شاالله خودش حاجت تو و آمنه را هم بده...».

هنوز بوی سیب می‌آمد. مرتضی رفت تا بقیه سیب‌ها را بچیند. نسیم ملایمی از مشهد می‌وزید. پیرمرد آن را حس کرد و لبخندی زد. چه خوب که انگار دعایش مستجاب شده بود.

تازه‌های نشر

مجموعه پنج جلدی «مامان جونی و زیارت» رونمایی شد

مراسم رونمایی از مجموعه پنج جلدی «مامان جونی و زیارت» پیش از ظهر اول دی ماه ۱۴۰۰ در مشهد برگزار شد. در این مراسم که به‌صورت محدود و با رعایت کامل دستورالعمل‌های بهداشتی در محل کتابکده کودک فروشگاه مرکزی کتاب و محصولات فرهنگی به‌نشر (انتشارات آستان قدس رضوی) در مشهد برگزار شد، مجید ملامحمدی نویسنده کودک و نوجوان، سردبیر مجله پوپک و مؤلف مجموعه پنج جلدی «مامان جونی و زیارت» به همراه تعدادی دانش‌آموز دختر مقطع سوم دبستان حضور داشتند.

ملامحمدی در این برنامه با اشاره به اینکه در میان کودکان بودن و برای آن‌ها نوشتن لذت‌بخش است، گفت: پشتکار، دوری از تنبلی و کتاب‌خواندن از راه‌های موفقیت است.

این نویسنده و شاعر کودک با بیان اینکه در ماه حدود ۳ هزار صفحه مطالعه دارد، خطاب به بچه‌های حاضر در این مراسم گفت: کتاب زیاد بخوانید. ملامحمدی با اشاره به فضا و کتاب‌فروشی مناسب و کتاب‌های خوب در دسترس دانش‌آموزان، اضافه کرد: کتاب‌های کودک انتشارات به‌نشر مورد اعتماد خانواده‌هاست.

مجموعه «مامان جونی و زیارت» در قالب کتاب‌های پروانه به قلم مجید ملامحمدی و با ویراستاری کبری محمودی، تصویرگری اسماعیل چشرخ و طراحی جلد و صفحه‌آرایی علیرضا پوراکبری در پنج جلد ۲۴ صفحه‌ای قطع وزیری کوتاه توسط به‌نشر (انتشارات آستان قدس رضوی) با قیمت هر جلد ۱۸ هزار تومان برای گروه سنی «ب» روانه کتاب‌فروشی‌ها شد.

«دلتنگ امام رضا(ع)»، «در میهمانی امام رضا(ع)»، «ما گم شده‌ایم»، «سلام کردن ممنوع!» و «کبوتری که حرف می‌زد» عناوین مجموعه پنج جلدی «مامان جونی و زیارت» هستند که در قالب داستان و دسته موضوعی زیارت امام رضا(ع) منتشر شده‌اند. مجموعه قصه‌های مامان جونی و زیارت درباره فلسفه و آداب زیارت است. داستان خانواده‌ای چهار نفره که با مادربزرگ و پدربزرگشان زندگی می‌کنند و دلتنگ زیارت امام رضا(ع) هستند و تصمیم می‌گیرند با قطار به مشهد بروند. در این کتاب کودکان با زیارتگاه‌های مختلف از جمله قدمگاه و زیارت حضرت عبدالعظیم آشنا می‌شوند.

نشست خبری

باهدف تبیین پیشینه تاریخی حوزه علمیه خراسان

همایش ملی نکوداشت آیت‌الله حسینی شاهرودی امروز برگزار می‌شود

رواق| همایش نکوداشت آیت‌الله سید محمود حسینی شاهرودی امروز دوم دی ماه در مشهد برگزار می‌شود. حجت‌الاسلام عباس نصیری‌فرد در نشست خبری و رسانه‌ای همایش ملی نکوداشت آیت‌الله العظمی حاج سید محمود حسینی شاهرودی(ره) که در حوزه علمیه خراسان برگزار شد، گفت: هدف از برگزاری نکوداشت‌های علما، الگوسازی برای جامعه به عنوان افرادی است که در دسترس اقشار مختلف جامعه هستند، سبک‌زندگی این علما می‌تواند یک الگوی بسیار مناسبی در حوزه معنویت و بهره‌گیری از فرصت‌ها و مناسبت‌های دنیوی باشد؛ آیت‌الله شاهرودی در عصر خود برای عموم مردم، علما و طلاب الگوی بارزی بودند.

دبیر کنگره نکوداشت آیت‌الله شاهرودی هدف دیگر این همایش را معنوی‌سازی در جامعه دانست و گفت: الان وجود بحران معنویت در جامعه نیازمند روش‌سازی و الگوسازی در حوزه معنوی است؛ برگزاری این نکوداشت‌ها می‌تواند سطح معنوی جامعه را در حوزه سبک زندگی بالا ببرد. همچنین هدف سوم از برگزاری این نکوداشت‌ها قدردانی از زحمات بزرگان ما در تمام حوزه‌های علمی است؛ آن‌هایی که عمر خود را برای اعتلای دین مقدس اسلام و مکتب شیعه هزینه کردند و سختی‌های زیادی در این راستا متحمل شدند.

حجت‌الاسلام نصیری‌فرد بیان کرد: هدف چهارم ما در این نکوداشت‌ها بهره‌گیری از نظریات علمی این بزرگان است. چون حوزه‌های علمیه برای پیشرفت علمی نیازمند بهره‌گیری از ذخایر علمی خود هستند و آیت‌الله شاهرودی یکی از ذخایر علمی شیعه است که نظریات علمی پیش برنده‌ای برای حوزه‌های علمیه دارد.

وی با بیان اینکه این کنگره در چهار فرایند برگزار می‌شود، گفت: فرایند نخست برگزاری همایش در زادگاه ایشان در شاهرود است که برگزار شد؛ دوم برگزاری همایش ملی در مشهد در تاریخ ۲ دی است؛ علت اینکه این کنگره در مشهد برگزار می‌شود به این است که ایشان دوره مقدمات و سطح خود را در حوزه علمیه نواب مشهد گذراندند. فرایند سوم ما در نجف اشرف خواهد بود؛ ایشان در نجف زندگی می‌کردند و استاد تراز اولیه نجف بودند، به همین منظور همایشی در سال آینده در نجف برگزار خواهد شد و فرایند چهارم برگزاری همایشی در سال آینده در حوزه خواهد بود.

دبیر کنگره نکوداشت آیت‌الله شاهرودی افزود: یکی از اهداف کنگره، معرفی آیت‌الله شاهرودی به عنوان مرجع تقلید به لحاظ علمی، زهد و تقواست، بر این اساس یکی از کارهای مهم در کنگره نکوداشت آیت‌الله شاهرودی تولیدات علمی، فرهنگی و هنری بود. ما در دو بخش تولیدات علمی داشتیم؛ آثار خود آیت‌الله شاهرودی که تاکنون چاپ نشده بود با هفت عنوان چاپ می‌شود و هفت عنوان دیگر نیز درباره ایشان و مبانی فقهی و اصولی ایشان چاپ می‌شود؛ درمجموع تولیدات علمی ما در ۱۳ عنوان و ۵۳ جلد تولید شده که بخشی از آن‌ها در همایش مشهد وبقیه در همایش قم و نجف رونمایی خواهد شد.

وی یکی از کارهای کنگره در حوزه تولیدات را معرفی شخصیت ایشان به زبان امروزی دانست و گفت: به همین منظور رمان «گت آقا» یعنی آقای بزرگ تدوین شده است. در این رمان به ابعاد مختلف زندگی آیت‌الله شاهرودی پرداخته شده که این اثر در همایش مشهد رونمایی می‌شود.

حجت الاسلام نصیری فرد استفاده از بستر هنر را یکی دیگر از اقدامات کنگره دانست و افزود: ۱۵ نمایش‌نامه رادیویی با تمام استانداردهای هنری در صدا و سیما تولید شد. این ۱۵ عنوان در ۱۵ بخش زندگی آیت‌الله شاهرودی به صورت نمایش‌نامه تولید شده و به زودی وارد بازار خواهد شد. همچنین دو مستند با دو رویکرد توسط بهترین تهیه‌کنندگان صدا و سیما یکی در بخش معرفی علمی در دو قسمت ۴۵ دقیقه‌ای و دیگری در دو قسمت ۴۵ دقیقه‌ای تدوین و تهیه شده که بیشتر به سیر زندگی ایشان پرداخته است. وی بیان کرد: کار دیگر که جزو تولیدات کنگره بود، چاپ زندگی‌نامه جامع آیت‌الله شاهرودی و تبدیل آن به کتاب صوتی است. این‌ها مجموعه تولیدات علمی، فرهنگی و هنری در راستای شخصیت این عالم جلیل‌القدر بود.

دبیر کنگره نکوداشت آیت‌الله شاهرودی ادامه داد: آیت‌الله شاهرودی به گواه بیشتر علما در علم، تقوا و زهد برتر بودند و نقش مهمی در نهضت امام خمینی (ره) داشتند. ایشان وقتی امام را دستگیر کردند علمای نجف را جمع و از رئیس جمهور عراق خواستند با شاه تماس بگیرد تا شاه امام را آزاد کند که چنین شد. همچنین ایشان از انقلاب اسلامی و حرکت‌هایی که مردم در پیش از انقلاب داشتند، حمایت می‌کردند.

حجت الاسلام صفرعلی فتح اللهی نیز در این نشست خبری و رسانه‌ای بیان کرد: توجه حوزه علمیه خراسان به همایش‌ها و برنامه‌های مربوط به بزرگداشت و نکوداشت مفاخر حوزه علمیه به‌ویژه مفاخر حوزه علمیه خراسان با توجه به عنایاتی است که مرحوم آیت‌الله واعظ طبسی در مدیریت عالی حوزه علمیه خراسان داشتند و ذیل تصمیمات شورای برنامه‌ریزی است.

مسئول دبیرخانه شورای عالی حوزه علمیه خراسان افزود: این بزرگداشت‌ها در دهه ۸۰ و اوایل دهه ۹۰ برگزار شد؛ ما برنامه‌هایی برای حضرات آیات آیت‌الله میرزاجوادآقا تهرانی، آیت‌الله عبادی، مرحوم آیت‌الله فلسفی، آیت‌الله صالحی، شهید هاشمی‌نژاد و همچنین استاد اخلاق حجت‌الاسلام امامی با نیم قرن تجربه مدیریتی و از مدیران موفق داشتیم.

حجت‌الاسلام فتح‌اللهی ویژگی همایش ملی نکوداشت آیت الله سید محمود حسینی شاهرودی را بین‌المللی بودن چهره ایشان عنوان کرد و افزود: اهداف نکوداشت، بحث ضرورت تکریم از علما آن هم علمایی است که با کمترین نام ونشان مؤثرترین خدمات را به انقلاب و جامعه اسلامی تقدیم داشتند و همچنین پیوند نسل فعلی حوزه‌های علمیه و جامعه اسلامی با سیره سلف صالح و گذشته درخشان حوزه‌های علمیه به‌ویژه حوزه علمیه خراسان و سوم جریان‌شناسی فکری و سیاسی مؤثر حوزویان به‌ویژه حوزه علمیه خراسان در مسائل اجتماعی، سیاسی و انقلابی است.

مسئول دبیرخانه شورای عالی حوزه علمیه خراسان هدف چهارم را تبیین پیشینه تاریخی قوی و کهن حوزه علمیه خراسان در مناسبت‌های مختلف و در نهایت تبیین زوایای غفلت شده در راهبری حوزه‌های علمیه با تجربیاتی که در دهه‌های اخیر حاصل شده دانست و گفت: این خود می‌تواند در مناسبت‌های پیش رو هم در عرصه بین‌المللی و هم در مسائل ملی با بررسی آسیب‌هایی که وجود دارد بهترین اثرگذاری را در نقش اجتماعی و سبک زندگی داشته باشد.

برش

لرزش دل‌ها پس از شهادت حاج قاسم یک نشانه بود

توسل به حضرت بقیه‌الله الاعظم(عج) به‌ویژه در نبرد با دشمن، نمونه عینی انتظار در سیره شهید سلیمانی است؛ نتیجه آنکه حاج قاسم یکی از مصادیق بسیاری از آیات قرآن است، ازجمله «إِنَّ الَّذِینَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَیَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وُدًّا؛ (مریم، ۹۶) همانا آنان که به خدا ایمان آوردند و نیکوکار شدند خدای رحمان آن‌ها را (در نظر خلق و حق) محبوب می‌گرداند». این لرزش دل‌ها پس از شهادت حاج قاسم و تصرفی که ایشان در دل‌ها داشت نشان می‌دهد محبت در دست خداست و او است که محبت انسان‌های مخلص را در دل‌ها قرار می‌دهد.

در نشست «بررسی سیر تدریجی محبوبیت حاج قاسم سلیمانی» مطرح شد

رزمنده‌ای در تراز انسان منتظر

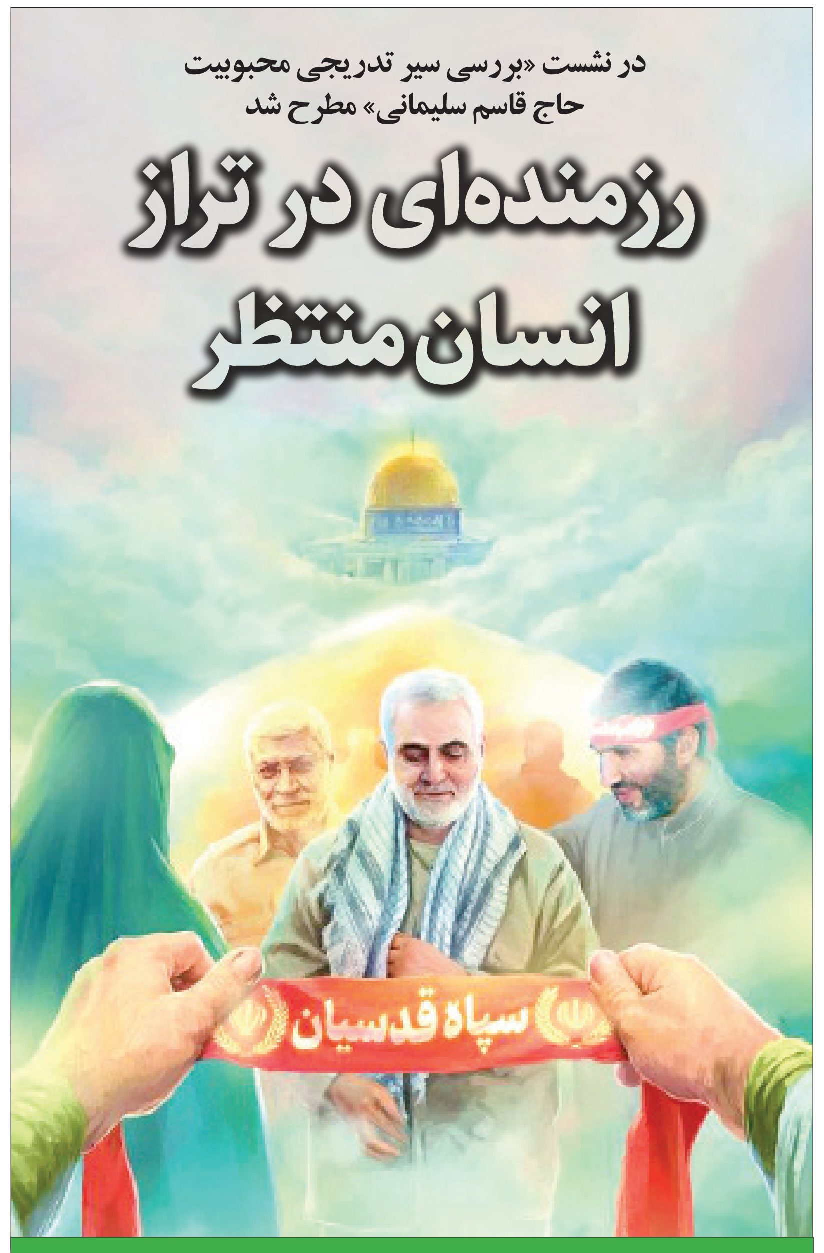

گزیده: یکی از دلایل محبوبیت شهید سلیمانی، امیدواری به آینده انقلاب و اسلام است؛ این روحیه در شرایطی که دشمن می‌کوشد روحیه یأس و ناامیدی را بین مردم ترویج کند، بسیار راهگشاست. حاج قاسم مردم را با وجود مشکلات بی‌شماری که تحمل می‌کردند در محاصره‌های ۳۶۰ درجه، ناکارآمدی دولت و... امیدوار می‌کرد.

نشست «بررسی سیر تدریجی محبوبیت حاج قاسم سلیمانی از ابتدای دفاع مقدس تازمان شهادت (رزمنده‌ای در تراز انسان منتظر)» از مجموعه نشست‌های همایش ملی «فرهنگ انتظار و راهبرد مقاومت در مکتب شهید سلیمانی» سه‌شنبه ۳۰ آذرماه برگزار شد.

به گزارش شبستان، در ابتدای این نشست حجت‌الاسلام یدالله حاجی‌زاده، استادیار پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی با اشاره به مختصری از زندگی‌نامه و روند حضور سپهبد شهید حاج قاسم سلیمانی در امور نظامی، اظهار کرد: فعالیت‌های جهادی ایشان سبب شد از جانب سازمان ملل و اتحادیه اروپا تحریم شود و آمریکا ایشان را در سال ۲۰۰۵ به عنوان تروریست معرفی کند! درنهایت خباثت‌های آمریکا منجر به شهادت حاج قاسم در ۱۳ دی ماه سال ۱۳۹۸ به دستور مستقیم دونالد ترامپ، رئیس جمهور سابق ایالات متحده شد.

دبیر کرسی «بررسی سیر تدریجی محبوبیت حاج قاسم سلیمانی از ابتدای دفاع مقدس تا زمان شهادت (رزمنده‌ای در تراز انسان منتظر)» تصریح کرد: حاج قاسم همیشه خود را سرباز ولایت می‌دانست و هم در دوران دفاع مقدس و هم در دوران فرماندهی سپاه قدس محبوبیتی ویژه داشت، محبوبیتی که با شهادت ایشان چندین برابر شد. جایگاه شهید سلیمانی و تأکید رهبری معظم انقلاب بر سیره ایشان به عنوان مکتب و الگو، سبب شد به صورت علمی به ابعاد شخصیت سیدالشهدای جبهه مقاومت بپردازیم.

■ **هم شهادت را درک کرد هم پیروزی را**

بنابر این گزارش، حجت الاسلام والمسلمین «مجید احمدی کچایی» در این نشست با تسلیت ایام فاطمیه، اظهار کرد: این گونه کرسی‌ها لزوماً نظریه‌پردازی نیست بلکه ترویج مرام و مکتب و گفت‌وگوی مهم درباره یک شخصیت است، گرچه از لابه‌لای این مباحث و شخصیت حاج قاسم سلیمانی می‌توان نظریات مختلف به‌ویژه با ابتنا بر سنت‌های قرآنی استخراج کرد.

استادیار پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی با بیان اینکه راز محبوبیت حاج قاسم را در دو وجه می‌توان بررسی کرد، گفت: یکی ویژگی‌های شخصی ایشان و دیگر ویژگی‌های منتظرانه‌ای که ایشان را به شیعه‌ای تبدیل کرد که می‌تواند بگوید: من منتظر امام زمان(عج) هستم و اگر حضرت بقیه‌الله الاعظم(عج) بیایند می‌توانم در رکاب ایشان باشم.

■ **نه شاهزاده بود نه آقازاده!**

وی اضافه کرد: شهید سلیمانی از قشر محروم جامعه بود، نه شاهزاده بود نه آقازاده بلکه از طبقات محروم جامعه برخاسته بود و تا همین اواخر پدرشان به شبانی اشتغال داشت، در حالی که پسرشان چنین جایگاه ویژه‌ای داشت! این بعد یعنی عدم وابستگی به جایگاه اجتماعی خاص، در محبوبیت حاج قاسم تأثیری شگرف داشت.

حجت‌الاسلام احمدی کچایی تأکید کرد: شهید سلیمانی از باقیماندگان شهدای سلف یعنی امثال شهیدان همت و خرازی و از جمله فرماندهان تراز اول انقلاب بود. برخی خاطرات ایشان را مدت‌ها پیش از شهادتشان خواندم که در سال‌های دهه ۶۰ فرمانده‌ای بی‌باک و شجاع بود. خیلی‌ها می‌دانند اگر امروز امثال همت‌ها و خرازی‌ها حضور داشتند بر چه عهدی بودند. حاج قاسم نشان داد مسیر سیاسی این افراد اگر بودند چه می‌شد، چنان‌که خود بر میثاق و عهد خود با شهدا باقی ماند. ایشان هم پیروزی را درک کرد و هم شهادت را، عده‌ای از شهدا شهادت را درک کردند اما به اندازه حاج قاسم پیروزی را درک نکردند.

استادیار پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی در ادامه ابراز کرد: حاج قاسم در ماه‌های ابتدایی جنگ از ناحیه دست جانباز شد، بعدها در کربلای۵ تا مرز شهادت پیش رفت اما مقرر بود این ذخیره برای آیندگان باقی بماند... آن جانبازی و شجاعت و رشادت در نبرد با دشمن بعثی و بعد داعش که بعضاً سنگین‌تر بود، بی‌نظیر بود. حاج قاسم می‌گفت: بارها هلیکوپترهای دشمن می‌توانستند من را بزنند اما جسارت آن را نداشتند! یعنی دائم توسط دشمن کاملاً غدار و بی‌هویت رصد می‌شد اما باز هم خود را در مهلکه شهادت قرار می‌داد!

وی با بیان اینکه شهید سلیمانی از مصادیق آخرالزمانی آیه «أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ» بود، گفت: لبخند از چهره ایشان در دیدار با مردم کنار نمی‌رفت، با ایتام شفقتی خاص داشت. ایشان با همه رفتار انسانی داشت. یکی از خبرنگاران می‌گفت در ماجرای سیل ۹۸ دنبال حاج قاسم بودم و پس از چند روز که دنبال ایشان بودم درنهایت ایشان خواسته من را رد کرد و وقتی از شدت دلخوری من مطلع شد انگشترش را برایم فرستاد و عذرخواهی کرد! با دشمن حقیقتاً دشمن و با دوست حتی دوست نادان، دوستی می‌کرد!

■ **تجلی «لِلظّالِمِ خَصماً وَلِلمَظلومِ عَونا» در وجود حاج قاسم**

استادیار پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی با بیان اینکه تعبیر امام حسین(ع) درباره «لِلظّالِمِ خَصماً وَلِلمَظلومِ عَونا» در ایشان تجلی خاص داشت، تأکید کرد: تهجد و نوع عبادات حاج قاسم هم ماندگار شده است، نماز خواندن حاج قاسم ما را به یاد خدا می‌اندازد. بی‌توجه به دنیا و دنیاگریز بود، هنوز به شهادت نرسیده بود که پیشنهاد شد در انتخابات ریاست جمهوری شرکت کند اما ایشان پاسخ داد من نامزد توپ و گلوله هستم.

وی با اشاره به محبوبیت مالک‌اشتر در دوران حکومت امیرالمؤمنین(ع) و نیز در تاریخ، بیان کرد: حاج قاسم بسیار به مالک شبیه بود، توسل به‌خصوص به صدیقه طاهره(س) و گریه و تضرع علنی آن هم گریه‌هایی از اعماق وجود و توسلات به ولی الله الاعظم(عج) در محبوبیت شهید سپهبد سلیمانی نزد مردم تأثیری شگرف داشت. ایشان با همه مشغله‌ها مراسم فاطمیه را ترک نمی‌کرد؛ نه تندرو بود نه کندرو، می‌گفت: منشور امام(ره) به من اجازه حمایت از کاندیدایی خاص را نمی‌دهد!

حجت‌الاسلام احمدی کچایی با اشاره به فرازی از زیارت جامعه کبیره که می‌فرماید: «الْمُتَقَدِّمُ لَهُمْ مَارِقٌ وَالْمُتَأَخِّرُ عَنْهُمْ زَاهِقٌ وَاللَّازِمُ لَهُمْ لَاحِقٌ»، ادامه داد: شخصیت ایشان لاحق به ولایت بود، اتصال به آمریکا را سبب بر باد رفتن امنیت و اقتصاد ما می‌دانست.

■ **همان حاج قاسم دهه ۶۰ باقی ماند**

وی با اشاره به حدیثی از امیرالمؤمنین(ع) که فرمودند: نادان دیده نمی‌شود مگر در تندروی یا کندروی، گفت: تاریخ انقلاب اسلامی الگو و آینه حقیقی از تاریخ اسلام است، چنان‌که برخی تندروهای دهه ۶۰ الان متقاضی سازش با آمریکا هستند اما حاج قاسم همان شخصیت دهه ۶۰ خود را فارغ از تندروی و کندروی حفظ کرد، چراکه رفتارش بر مدار عقل بود، عقل برخاسته از تقوای راستین.

استادیار پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی در تشریح ویژگی‌های فردی حاج قاسم که آن شهید بزرگوار را در تراز انسان منتظر قرار داده است، ابراز کرد: نخست آنکه ولایتمداری در ایشان در اوج بود؛ از وجوه محبوبیت برخی امامزادگان در طول تاریخ همین ولایتمداری بوده است؛ مقایسه کنید بین حضرت عباس(ع) و محمدحنفیه، که انسان خوبی بود اما نگاهی که مردم به حضرت عباس(ع) دارند اصلاً قابل مقایسه با وی نیست. ولایتمداری ابوالفضل العباس(ع) چنین جایگاهی به حضرت(ع) بخشیده، همچنین است درباره حضرت فاطمه معصومه(س) که حتی در میان برادرانشان سرآمد هستند و نیز تمایز بین عبدالعظیم حسنی(ع) و دیگر سادات حسنی(ع).

وی افزود: حاج قاسم هم با ولایتمداری متمایز شد. امام جمعه رابر کرمان تعریف می‌کرد زمانی یکی از اشرار توسط حاج قاسم با ترفندهایی دستگیر شد، وقتی جزئیات را به رهبری عرضه کردیم، ایشان فرمودند: کار اشتباهی بوده او را آزاد کنید؛ حاج قاسم لحظه‌ای درنگ نکرد و بلافاصله دستور آزادی آن تبهکار را داد.

حجت‌الاسلام احمدی کچایی در ادامه بیان کرد: هنر ولایتمداری در آن است که وقتی همه امام را زیر سؤال می‌برند، یک‌تنه بایستیم و از او و اهدافش دفاع کنیم؛ امروز یکی از شخصیت‌های استثنایی تاریخ رهبر معظم انقلاب هستند که دفاع از ایشان هنر است.

■ **به مردم امید می‌داد**

وی تصریح کرد: یکی دیگر از دلایل محبوبیت شهید سلیمانی، امیدواری به آینده انقلاب و اسلام است؛ این روحیه در شرایطی که دشمن می‌کوشد روحیه یأس و ناامیدی را بین مردم ترویج کند، بسیار راهگشاست. حاج قاسم مردم را باوجود مشکلات بی‌شماری که تحمل می‌کردند در محاصره‌های ۳۶۰ درجه، ناکارآمدی دولت و... امیدوار می‌کرد.

استادیار پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی با بیان اینکه توسل به حضرت بقیه‌الله الاعظم(عج) به‌ویژه در نبرد با دشمن نمونه عینی انتظار در سیره شهید سلیمانی است، خاطرنشان کرد: نتیجه آنکه حاج قاسم یکی از مصادیق بسیاری از آیات قرآن است، ازجمله «إِنَّ الَّذِینَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَیَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وُدًّا؛ (مریم، ۹۶) همانا آنان که به خدا ایمان آوردند و نیکوکار شدند، خدای رحمان آن‌ها را (در نظر خلق و حق) محبوب می‌گرداند». این لرزش دل‌ها پس از شهادت حاج قاسم و تصرفی که ایشان در دل‌ها داشت نشان می‌دهد محبت در دست خداست و او است که محبت انسان‌های مخلص را در دل‌ها قرار می‌دهد؛ چنان‌که روضه حضرت عباس(ع) به روضه امام حسین(ع) تنه می‌زند!... سلام بر حاج قاسم بزرگ در روزی که متولد شد، در روزی که از دنیا رفت و در روزی که مبعوث خواهد شد.

■ **ارائه مکتب حاج قاسم با زبان علمی**

در ادامه این نشست دکتر «حسین قاضی‌خانی» از ناقدان این کرسی، اظهار کرد: نقدهای مطرح به معنای مرسوم و جداسازی سره از ناسره نیست چون موارد مطروحه درباره خصائص شهید سلیمانی مورد قبول همه است، بلکه درصدد هم‌افزایی معیارها و ایده و مکتوب‌سازی آن هستیم. انتظار داشتم به دلیل عنوان سیر تدریجی، نقاط عطف این محبوبیت و چرایی‌اش تصریح می‌شد.

استادیار پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی تأکید کرد: برای مثال محمدحنفیه در جنگ‌ها همراه امیرالمؤمنین(ع) بود اما در نقطه عطف کربلا، امام حسین(ع) را همراهی نکرد، بنابراین همراهی‌های حاج قاسم با ولایت به عنوان نقاط عطف محبوب و جاودانه شدن ایشان هم باید بُلد شود.

وی ادامه داد: مباحث مطرح شده، صرف معرفی سردار بزرگ اسلام نیست؛ هدف ما ارائه الگو است، با توجه به اینکه ایشان در دسترس ماست در مقایسه با معصومان(ع) که بعضاً می‌گویند مربوط به ۱۴ قرن قبل هستند. اما درباره حاج قاسم در همین جامعه این اوصاف و اخلاقیات را درک کرده‌ایم، ایشان در کنار سیاستمداران و نیروهای مسلح و اقشار مختلف جامعه حضور داشت و کسانی وی را درک کرده‌اند که در همین جامعه زندگی می‌کنند.

قاضی‌خانی در ادامه با بیان اینکه الگوسازی در مباحث تربیت مطرح است، گفت: چنان‌که در قرآن هم بر اسوه گرفتن و برخورداری از الگوی عملی در رفتارها تصریح شده: «لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ». برای جامعه ما امثال سردار سلیمانی و شهدای دیگر الگوبخش هستند. در علوم تربیتی بخشی از عوامل را ارثی می‌دانند و بخشی هم عوامل بیرونی مثل جغرافیا، خانواده و مدرسه و اجتماع؛ البته بین این بیرونی‌ها هم تفاوت است و الگو اینجاست که اهمیت می‌یابد.

■ **دلبستگی به سردار را آگاهانه کنیم**

وی تأکید کرد: سردار حاج قاسم سلیمانی به دلیل عینی و در دسترس بودن و به عنوان کسی که از همه زندگی‌اش برای اعتلای اسلام مایه گذاشت، الگویی کارآمد برای جامعه است. با توجه به اینکه افراد از اقشار مختلف به ایشان دلبستگی دارند اگر این دلبستگی را آگاهانه کنیم، مانایی بیشتری می‌یابد. باید توجه داشت سردار سلیمانی شخصیتی فراملی و متعلق به همه جوامع و انسان‌های آزادی‌خواه است اعم از محور مقاومت و عراق و... . علاوه بر این، ایشان مکتب و جریان‌ساز است. رهبری بر این وجه تأکید می‌کنند؛ باید تأمل کنیم ویژگی‌های مکتب و جریان‌سازی چیست که روی آن تأکید می‌شود. رفتار و سبک زندگی حاج قاسم به‌ویژه در ساماندهی محور مقاومت چه بوده است؟

استادیار پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی در ادامه ابراز کرد: دوست و دشمن برای ایشان احترام قائل هستند، علاوه بر این، سردار سلیمانی محور وحدت بود، پشت ولایت حرکت کرد و این‌طور نبود که خود را در دامن این جریان و آن جریان بیندازد. این هم از مواردی است که باید به آن توجه شود.

■ **مکتب سردار دل‌ها را دست‌نیافتنی جلوه ندهیم**

قاضی خانی با تأکید بر ضرورت توجه به همه ابعاد شخصیتی شهید سلیمانی، ابراز کرد: ایشان در میدان نبرد شیوه خود را داشت و در دیدار با فرزندان شهدا نیز شیوه‌ای خاص؛ ذوابعاد بودن شخصیت و نظامی‌گری ایشان در عین سیاسی بودن باید نگریسته شود، باید بکوشیم ایشان را دست‌نیافتنی مطرح نکنیم. طرح مطالب باید به‌گونه‌ای باشد که الگوپذیری از سردار میسر و ممکن به نظر آید. از این رو، طرح برخی مطالب، نیازمند مباحث مقدماتی و ظرفیت‌سنجی مخاطب است.

حجت‌الاسلام والمسلمین «محمود ملکی‌راد» دیگر ناقد این کرسی نیز در ادامه اظهار کرد: خوب است به تناسب بحث، عنوان به «نقش فرهنگ انتظار در محبوبیت شهید سلیمانی» اصلاح شود؛ علاوه بر این، مسئله روش‌شناسی هم باید در بحث لحاظ شود. مفهوم‌شناسی بحث نیز نیازمند توجه است تا نقاط عطف به‌تدریج مشخص شود، بنابراین مفهوم‌شناسی سیر تدریجی باید تبیین شود. آخرین نکته آنکه الگوی بحث را به شیوه‌ای دیگر ارائه دهیم مثل توجه به ابعاد باوری و معرفتی حاج قاسم؛ بُعد ارزشی و درنهایت بُعد رفتار و کنش‌های سردار سلیمانی هم باید بررسی شود. ایشان به نجات همه انسان‌ها فارغ از قومیت و ملیت و مذهب آن‌ها توجه داشت.

علاوه بر این، حجت‌الاسلام والمسلمین «حسین الهی‌نژاد» با بیان اینکه شخصیت‌شناسی خیلی با نگاه علمی پژوهشی جور درنمی‌آید، گفت: عنوان، خوب است اما ساختار بحث بهتر است شیوه دیگری بگیرد. باید عوامل و خاستگاه محبوبیت ایشان تبیین و سپس مؤلفه‌ها و شاخصه‌های آن بحث شود، بحث ما علمی است نه مصداقی؛ سوم، ضرورت پرداختن به نتایج و آثار این محبوبیت در جامعه است که از مهم‌ترین آن‌ها الگوگیری اقشار مختلف از این شخصیت است. چهارمین نکته پیامدهای بیان این محبوبیت است یکی از آن‌ها می‌تواند دست‌نیافتنی جلوه دادن باشد که باید از این آسیب پرهیز شود؛ شخصیت‌ها باید واقعی معرفی شوند نه ایده‌آلی.

عکس نوشت

قلب کاشی الوان

عکس: راضیه قلایی

بتول احمدی| بی‌شک همه موجودات و مادیات در جهان هستی دارای شعور هستند و تکویناً رشد معنوی دارند و تسبیح خدا می‌کنند؛ حال بنگر وضع کاشی‌های حرم آقا امام هشتم(ع) را. با دیدنشان با خودم می‌گویم از بین همه کاشی‌ها خوشا به‌حال این‌ها... چه سعادتی داشته‌اند، عجب جایی جا خوش‌کرده‌اند که شده‌اند زینت‌بخش خانه هشتمین خورشید. به هر سو که نظرت جلب می‌شود می‌بینی طرح و نقش و رنگ کاشی‌های چند صد ساله حرم هنوز اصالت و زیبایی چشم‌نواز خود را حفظ کرده‌اند. راستی چگونه است که هر نگاری را زنده و پویا می‌بینی و به هر صحنی که وارد می‌شوی کاشی‌کاری‌ها تو را محو تماشای خود می‌کنند و پس از گذر قرن‌ها باز هم به تو لبخند می‌زنند؟ این تصویر رازهایی را به‌خوبی برایم برملا می‌سازد و آن اینکه کاشی‌ها سال‌هاست هر لحظه شاهد اتفاقات عجیب و غریب و پر رمز و راز این مکان مقدس هستند؛ شاید بر ظاهرشان کمی غبار و ترک و شکستگی ناشی از گذر روزگار باشد اما قلب عاشقی دارد که هر لحظه می‌تپد؛ پس چگونه می‌تواند زنده نباشد؟ نگاهت نکند؟ به رویت لبخند نزد؟ بلی سرّ اصالت چند صد ساله کاشی‌های الوان، دل‌های آن‌هاست. هر کاشی الوان در آینه قلب خود منعکس‌کننده تلألو گنبد و گلدسته‌های طلایی است، به همین خاطر است که وجودش، نقش‌هایش و رنگ‌هایش همه جان می‌گیرد، دلبری می‌کند و با تو سخن می‌گوید و حضورت را کنار بهترین و پرهیزگارترین مخلوق خداوند که همه رنگ و اثر از اوست خوشامد می‌گوید.

ما اقبح بالمؤمن ان تکون له رغبة بذله

چه قدر زشت است انسان مؤمن دلبستگی و خواسته‌ای داشته باشد که او را خوار سازد.

حکایت قرآنی

روایتی از مکالمات قرآنی «فضه» کنیز حضرت زهرا ؑ

زنی که غیر از قرآن سخنی نگفت

ابوالقاسم قشیری در کتاب خویش نقل کرده: فضه کنیز و خادمه حضرت زهرا(س) در بیابانی از کاروان حج عقب افتاد و تنها در بیابان سرگردان شد. شخصی به نام «عبدالله مبارک» که از کاروان عقب مانده بود، می‌گوید: بانویی را تنها در بیابان دیدم. من سوار بر شتر بودم. نزد او رفتم و هر چه پرسیدم با آیه قرآن به من جواب داد، به او گفتم: تو کیستی؟ گفت: «وَقُلْ سَلَامٌ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ»؛ بگو سلام بر شما، به زودی خواهند دانست.

عبدالله گفت: بر او سلام کردم و گفتم: تو اینجا چه می‌کنی؟ گفت: «وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ»؛ هر کس را خدا هدایت کند، هیچ گمراه‌کننده‌ای نخواهد داشت. فهمیدم راه گم کرده است.

گفتم: از جن هستی یا از انس؟ گفت: «يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ»؛ ای فرزندان آدم، زینت خود را بردارید. فهمیدم از انس است.

گفتم: از کجا می‌آیی؟ گفت: «يُنَادَوْنَ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ» که به آن‌ها از مکان دور، صدا زده می‌شوند. فهمیدم از راه دور می‌آید.

گفتم: کجا می‌روی؟ گفت: «وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ»؛ خداوند حج را بر مردم مستطیع، واجب کرده است. فهمیدم عازم مکه است.

گفتم: چه وقت از کاروان جدا شدی؟ گفت: «وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ» ما آسمان‌ها و زمین و آنچه میان آن‌هاست، در ۶ روز آفریدیم. فهمیدم ۶ روز است از کاروان جدا شده است.

گفتم: آیا به غذا میل داری؟ گفت: «وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا لَا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ»، ما آن‌ها را پیکرهایی که غذا نخورند، قرار ندادیم. فهمیدم به غذا میل دارد.

گفتم: شتاب کن و تندتر بیا. گفت: «لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا» خداوند هیچ کس را جز به اندازه توانایی‌اش تکلیف نمی‌کند. فهمیدم خسته شده و قدرت راه رفتن ندارد.

گفتم: پشت سر من بر شتر سوار شو. گفت: «لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا»؛ اگر در زمین و آسمان خدایانی جز خدای یکتا باشد، به هم می‌خورند. فهمیدم از سوار شدن پشت سر من، حیا می‌کند. پیاده شدم و او را تنها سوار شتر کردم، وقتی سوار شتر شد، گفت: «سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا»؛ پاک و منزه است خدایی که این را مسخر و رام ما گردانید.

وقتی به کاروان رسیدیم به او گفتم: آیا از بستگان تو کسی در کاروان هست؟ گفت: «يَا دَاوُودُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ»؛ ای داوود، ما تو را نماینده خود در زمین قرار دادیم. «وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ»؛ و نیست محمد جز رسول «يَا يَحْيَى خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ»؛ ای یحیی، کتاب را با قوت بگیر «يَا مُوسَى إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ»؛ ای موسی، همانا منم خداوند.

دریافتم افرادی به نام‌های «داوود»، «محمد»، «یحیی» و «موسی» داخل کاروان هستند و با او خویشاوندی دارند، آن‌ها را با نام صدا زدم، ناگهان چهار جوان به سوی آن زن آمدند. به او گفتم: این افراد با تو چه نسبتی دارند؟ گفت: «الْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا»، مال و فرزندان، زینت زندگانی دنیا هستند. فهمیدم آن‌ها فرزندان او هستند.

وقتی آن‌ها نزد او آمدند آن زن گفت: «يَا أَبَتِ اسْتَأْجِرْهُ إِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَأْجَرْتَ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ»؛ پدرم، او را استخدام کن؛ چرا که بهترین کسی که می‌توانی استخدام کنی، کسی است که نیرومند و امین است. فهمیدم به آن‌ها می‌گوید مزدی به من بدهند. آن‌ها نیز مقداری پول به من دادند.

زن گفت: «وَاللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ»؛ خداوند آن پاداش را برای هر کس که بخواهد چند برابر می‌کند. فهمیدم به آن‌ها می‌گوید زیادتر بدهید. آن‌ها نیز بر پاداش من افزودند. از آنان پرسیدم: این زن کیست؟ گفتند: این زن مادر ما «فضه» است که کنیز حضرت زهرا(س) بود و ۲۰ سال است غیر از قرآن سخنی نگفته است!

خبر

رئیس سازمان حج و زیارت:

اعزام زائران به سوریه از ۱۲ دی‌ماه آغاز می‌شود

رئیس سازمان حج و زیارت با اشاره به هزینه‌های سفر زائران ایرانی به سوریه گفت: اعزام زائران به سوریه در مرحله نخست از ۱۲ دی‌ماه و فقط از فرودگاه امام خمینی(ره) آغاز می‌شود.

علیرضا رشیدیان، رئیس سازمان حج و زیارت در گفت‌وگو با فارس با اشاره به آغاز سفرهای زیارتی به سوریه اظهار کرد: ثبت‌نام سفرهای زیارتی به سوریه از هفته آینده آغاز می‌شود و علاقه‌مندان به زیارت حرم حضرت زینب و حضرت رقیه(س) می‌توانند از دوازدهم دی‌ماه به این سفر معنوی مشرف شوند.

وی با اشاره به پیش‌بینی بسته‌های زیارتی متنوع برای تشرف به سوریه خاطرنشان کرد: بسته‌های متنوع زیارتی از سه روز تا یک هفته در نظر گرفته شده است که با توجه به نامشخص بودن تعداد متقاضیان، در مرحله نخست فقط اعزام‌های پنج شب و ۶ روز اجرایی می‌شود.

رشیدیان با بیان اینکه در این مرحله همه مشتاقان زیارت سوریه باید از ایستگاه پروازی تهران به دمشق اعزام شوند، گفت: با توجه به برنامه‌ریزی‌ها، در صورتی که تعداد زائران سوریه در هر استان به اندازه یک پرواز باشد، برای آن استان پرواز مستقیم به دمشق پیش‌بینی می‌شود. در غیر این صورت زائران برای تشرف به سوریه باید از فرودگاه امام خمینی(ره) اعزام شوند.

رئیس سازمان حج و زیارت درباره شرکت‌های هواپیمایی برای سفر زیارتی به سوریه تصریح کرد: در حال حاضر فقط یکی از شرکت‌های هواپیمایی در خط سوریه فعالیت دارد، اما با توافق صورت گرفته با وزارت حمل و نقل این کشور، امکان پرواز سایر شرکت‌های هواپیمایی برای جابه‌جایی زائران سوریه نیز فراهم خواهد شد.

وی درباره هزینه سفر زیارتی به سوریه نیز گفت: قیمت پیش‌بینی شده برای سفر سوریه برای تشرف ۶ روزه به دمشق، ۱۰ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان است. البته به منظور ارائه تسهیلات برای زائران سوریه با بانک‌ها مذاکراتی صورت گرفته که امیدواریم نتیجه‌بخش باشد و بتوانیم سفر زائران را تسهیل کنیم.

رئیس سازمان حج و زیارت با اشاره به اهمیت سلامت زائران کشورمان تصریح کرد: در سوریه امنیت لازم برای تشرف زائران ایرانی برقرار است و دولت این کشور هم سلامت، امنیت، عزت و کرامت زائران کشورمان را تضمین کرده است. بنابراین با توجه به اینکه زائران فقط به دمشق و زیارت حرم‌های مطهر مشرف می‌شوند، مشکلی در زمینه امنیت وجود ندارد.

رشیدیان درباره وضعیت ویروس جهش یافته کرونا نیز گفت: سفر زائران به سوریه با دستورالعمل‌های بهداشتی صورت می‌گیرد و تاکنون نیز بروز ویروس اُمیکرون در این کشور گزارش نشده است.

به گزارش فارس، سفر به سوریه از اوایل دهه ۹۰ به دلیل جنگ‌های داخلی و حضور تکفیری‌ها و داعش در این کشور متوقف شد. تا اینکه سال ۹۸ چندین کاروان به صورت محدود به سوریه اعزام شدند و قرار بود سفرهای زیارتی به سوریه از اواخر همان سال رسماً آغاز شود. اما شیوع کرونا مانع ازسرگیری آن‌ها شد که در نهایت در ماه‌های گذشته ریاست سازمان حج و زیارت در سفری به دعوت مسئولان سوری، برقراری سفر زیارتی به این کشور را پیگیری کرد و با موافقت دو کشور، برنامه‌ریزی برای اعزام زائران ایرانی به سوریه آغاز شد.

برش

شخصیت فراملی حاج قاسم

سردار حاج قاسم سلیمانی به دلیل عینی و در دسترس بودن و به عنوان کسی که از همه زندگی‌اش برای اعتلای اسلام مایه گذاشت، الگویی کارآمد برای جامعه است. با توجه به اینکه افراد از اقشار مختلف به ایشان دلبستگی دارند اگر این دلبستگی را آگاهانه کنیم، مانایی بیشتری می‌یابد. باید توجه داشت سردار سلیمانی شخصیتی فراملی و متعلق به همه جوامع و انسان‌های آزادی‌خواه است اعم از محور مقاومت و عراق و...